

A kék bolygó

A Föld – amely réges-régen alakult ki – olyan, mint egy jól megtermett sziklagolyó. A Nap körül keringő nyolc bolygó közül a Merkúr, a Vénusz és a Mars szintén ilyen anyagú. A többiek, a Jupiter, a Szaturnusz, az Uránusz és a Neptunusz gázokból állnak. A Föld hiába tűnik hatalmasnak, a világegyetemben csak egy parányi pontocská. Az egyetlen olyan bolygó, ahol tudjuk, hogy élet van.

1. bekezdés: Sorold fel a bolygók nevét úgy, hogy sorszámmal látnod el őket!

Csoportosítsd a bolygókat! Írd a sorszámukat a halmazokba!

kőzetalapú bolygók

gázalapú bolygók

Melyik bolygón van élet?

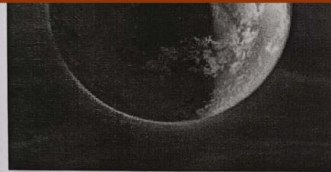
2. bekezdés:

A Föld nem teljesen gömbölyű. Az Északi- és a Déli-sarknál egy kicsit lapított, a közepénél, az Egyenlítőnél pedig kidomborodik. 40 ezer kilométert kell megtennünk, ha körbe akarjuk járni. A világűrben nézve azért tűnik kéknek, mert mintegy kétharmad részét óceánok, tengerek és tavak borítják. A Földet körülvevő levegőréteg a Föld légköre.

• Milyen a Föld alakja?

• Miért nevezzük kék bolygónak?

A földgolyót vékony, kemény sziklahéj borítja, amelyet lemorzsolódott kőzetekből és elpusztult élőlényekből kialakult talaj vagy víz fed. Bármerre lépünk, a lábunk alatt mindenütt kőzetek vannak, a tengeren és a szárazföldön is. A hegyek sziklafalain jól megfigyelhető, hogyan rakódtak egymásra a kőzetrétegek. Ezek kora a bennük lepréslődött

növények és állatok megkövesedett maradványaiból állapítható meg. A legrégebbi kőületek több mint 3 milliárd évesek.

3. bekezdés: Tegyetek fel kérdéseket egymásnak a 3. bekezdésből! Feleljetek is rájuk!

Két kérdést írtatok le! _____

A természet elemei állandóan alakítják a felszínt, ezért a Földön nagyon változatos tájak találhatók. Egyes vidékeken meleg, máshol örökös hideg uralkodik és mindent jég borít. A domborzat hol sík, hol hegyes-völgyes. Az emberek többsége a lapos, erdőkkel és füves mezőkkel borított sík vidékeken él. Lakóhelye körül gyakran átalakítja a tájat. Az erdőket kivágja, hogy helyükre haszonnövényeket ültethessen, városokat és utakat építhessen. Ezzel felborítja a természet egyensúlyát.

Egy Földünk van, vigyázzunk rá!

Keith Lye [kísz láj] (Bárdos Miklós fordítása)

4. bekezdés: Beszéljétek meg!

• Mitől változik a Föld felszíne? Mit okoz ez a változás?

Melyik bekezdés miről szólt? Írd a címek elé a megfelelő bekezdés számát!

☐

bekezdés: A Föld alakja, felszíne

☐

bekezdés: A bolygók anyaga

☐

bekezdés: Beavatkozás a természetbe

☐

bekezdés: A földfelszín kialakulása

Foglaljátok össze röviden a bekezdések lényegét! Írj 10 mondatot az olvasmányról!

Gyűjtsetek példákat, ti mit tehettek a Föld védelméért!